

המריד בא לאלג'יריה

מסאלי חאגי, מנהיג הגולה של כל הקריירה הפוליטית של בשנת 1936, באיצטד העירוני בהתלהבות את תוכנית ראש אלג'ירי עתיד לזכות במעמד של מסאלי, שנמצא באותה תקופה חק לתוך האיצטד, התגב אל חפן בכפידו הגדולה קומץ על למכור לצרפתים גם את האדמה הדברים הפשוטים שנבעו מע לתוכנית בלום. הם חוללו שינוי האיצטד עטור ניצחון, הפך מא לילד וותיק, שם הדיש. לקחו חלק פעיל בבחירות תחת לא היה זה אלא שם חדש ללא לאחר מלחמת העולם השנייה. עברה מפלגתו של מסאלי דרך טונות הצרפתיים.

אחד ממנהיגיה, מוחמד היידר שים רבים במקומות שונים בא אחר בשם נבלה, שנמלט מבית מסאלי עצמו הוסיף לשבת ידע היטב כי כל תנועותיו נש ומכונית משטרה, מצויינת במל תוצאות: המלאכה העקרית ונגד צרפתית של עבד אל-ג'אסר רים במצרים ריכזה סביבה את ומעשית למורדים, שהשתלטו על

ערביי מארוקו ותוניסיה. ב-1 לנובמבר 1954, בשעה אחת אחרי הצות, הצטרפה גם אלג'יריה למלחמה, השלימה את השרשרת אשר שתי חוליותיה האחרות הן: מחתרת הפלאקה בטוניסיה ומחתרת הניאו-דפטר במארוקו. אולם את אשר איבדה המחתרת האלג'יראית מבחינת הזמן, השיגה בממדי פעולות. צבא האדווים. בפעם הראשונה במלחמה הזעירה הצפון-אפריקאית, נתגזה גם תכנון צבאי מדויק, בקנה-מידה ארצי. מאורעות אלג'יריה ניבאו התפתחות רצינית: במקום התנפלויות מוקדיות זהתנפלויות פרוצטות, עזוד לבוא מאבק רציף, מתוכנן.

מושך שנים געש מרד ערביי אפריקה הצפונית נגד השלטון הצרפתי בארצם. במארוקו ותוניסיה קמה מחתרת לוחמת; מתיישבים, שוטרים, חיילים צרפתיים הותקפו פעם אחר פעם; מנהיגים מקומיים נרצחו על-ידי טירוריסטים לאומניים, הוגלו על-ידי הצרפתים. ארץ אחת כלבד נשארה מחוץ למעגל הדמים: אלג'יריה, הגדולה שבין היאחזויות צרפת העבר-ימיות. הארץ, המהווה חלק של צרפת ואשר אזרחיה נחשבים אזרחים צרפתיים, בעלי זכות כניסה ויציאה בלתי-מוגבלת, נשארה שרויה בשקט טעון סכנות, תודדה של עוני ובורות עמוקים מאדה של

הרופאה אודט ז'ורל מצטרפת אל יחיד אנשי המשמר מנוסים במצעדים ובתרגיל להם כדי להשתתף בקרבות העזים (שנ

החלוקטור הצידי את חייה של טוזאן מונרו, המורה הצרפתי, שנפצעה בהתקפה על האוטובוס באזור אורס. בעלה של המורה, גאיי, שנשע אתה באותו האוטובוס, נהרג בו במקום.

המתיישבים מתכוננים למאבק ממושך ומיגע. אלפי האכרים הצרפתיים שיושבו באלג'יריה, הפכו כמה מאזוריה לג'נ'פורה, יודעים כי הם יהיו המטרה הראשונה לפעולות הטרור של הלאומנים, הנתמכות הפעם, כפי הנראה, גם מן החוץ.

משוואות על ההרים. אי 11 אלף קילומטרים מרובעים. ה כל כובש. ההשפעה הצרפתית במכישים מודרניים, שנשללו במל הכפרים הנידחים, הצמודים אל מספר הלאומנים שפעלו באיזור שעמד בקשרים עם קהיר, אלף ש שגוייסו למלחמת-הקודש. בן של האיזור: מרבית השטח שסביב בשעות היום היה האיזור כולו כדורים שרקו מרכס אל רכס וק התחבורה.

אדומים בקעו פה ושם מתוך הקאסבה; הרובע האירופי היה אפוף תנומה, נראה כמכוך של רחובות ארוכים ושוממים, משוככים באורות-ניאון. פתע הופרה הדממי על-ידי התפוצצות אדירה. ענן סמיך של עשן התאבך מעל מחסני-הדלק הגדולים (30 אלף טון), אשר בקרבת תחנת-הכוח המרכזית. הפצצה, אשר לא הונחה כראוי, הצליחה רק להפיץ צחנת-כלור על פני כל רובע מוקי. בעקבות ההתפוצצות הראשונה באה שניה, ומיד לאחריה בקעו להבות מבנין ספרית-התקליטים של רדיו אלג'יר. זה היה הכל. הפצצות האחרות, שהוטמנו במקומות שונים, לא פעלו, פורקו על-ידי הבלני המשטרה. היו אלו מכונות-תופת פרימטיביות, שיויות מפחיר-בנין וקופסות-שימורים קטנות, מלאות בצעים. **דם זהרם.** יחד עם בנין הספריה הואר גם ארמון הממשלה, כמו ביום-הג. רוג'ר ליאונרד, המושל הכללי של אלג'יריה, ישב צמוד אל שופרת הטלפון, עקב אחרי סימפוניית ההיס, שהתנגנה בחלקים שונים של ממלכתו הנרחבת. אולם התקפות הבזק, שנערכו בעשרות נקודות על-פני אלג'יריה, ההתפוצצויות בביסקרה ורצח מפקד הספאחים בקנצ'לה — כל אלה לא היו אלא אפיזודות חולפות. הדבר שהדאיג את הצרפתים יותר מכל היה הידיעה על השתלטות המורדים על הרי-אורס.

האוטובוס שנע בליחן לעיירה הקטנה אריס, נטה על צידו, נעצר תוך חריקת בלמים. הדרך העקלקלה. שנתמכה לעבר הגבעות החומות של טפילפל, היתה חסומה על-ידי מרתס ענקי, עשוי אבנים כבדות. מאחורי המתרס זינקה קבוצת אנשים לבושי-חאקי, שנפפו ברובים ובתת-מקלעים. הם הקיפו את האוטובוס המיושן מכל עבר. מפקדם, גבר עבדקן, עטוף גלימת-צמר צבעונית, קרב אל פתח האוטובוס, שאג בקול אדיר: "אני יודע כי המפקד סאדוק נוסע אתכם! צו עליו לרדת מיד!" סאדוק האזין לדברי העבדקן, הטיט את גלימתו הצידה, זינק החוצה: "אני סאדוק, קפישן בצבא הצרפתי! אני מצוה עליכם לפנות את הדרך מיד!" "הרגו אותו!" זעק אחד התוקפים. על חולצת-החאקי של הוועק התנוסס צלב-המלחמה הצרפתי — אות הכבוד שניתן לרכים ממשתתפי מלחמת הודו-סיני. "אינכם אלא כלבים בני-כלבים!" השיב סאדוק, מושלמי, יליד אלג'יריה. צרור של כדורי תת-מקלע השתיק אותו. הוא התעוץ מכאב, שלף את אקדחו, ניסה להשיב אש. צרור שני שרק באחיר וניחת בגופו. המפקד סאדוק נוצח בקרב האחרון.

במאמציו לחיסול-המרידה הם גורמים: הצנחנים, שהועמדו לה וקיבלו את חשיבותם האיסטורי ולילה על עורקיה-התחבורה. יחד לאומנים נעצרו בכל רחבי-המדינה **אינסטינקטים שפדים!** הגדולה. ז'אק שבאלייה, שר הכו משפטים קצרים: "באלג'יריה יש לעינה המובטלים האלה, שישנה מספר המובטלים ה ישרה מחסר תעשייה הצד השלישי במשחק-הכוח. שמי את המושל בקבוקי או צפון-ז' כמה סיי המוצא לז לרגשות ערביים, המו היתה זו ה רגילה, היום

לחילחם, או לעזוב. בפאריס נפלה הידיעה כרעם. ממשלת מנדס-פראנס היחה צריכה להחליט: לעזוב, או לנהל מלחמה. הממשלה העדיפה פשרה: לא מלחמה, אלא פעולות-טיהור משטריות. ממשלת מנדס-פראנס נמצאה במצב קשה: הדה-גוליסטים הטרידו אותה בגלל מדיניותה הפרו-אמריקאית בהודו-סיני; הסוציאליסטים דחו את הצעותיה להקמת קואליציה. פקידים גבוהים מתחו עליה בקורת; מפלגות השמאל החדשות האשימו אותה בנטיית פאשיסטיות. הפעם ידע מנדס-פראנס כי על ממשלתו להציל את הפרסטיג' שלה, לדכא את המרידות באלג'יר בכל מחיר. פעולות הדיכוי החלו כבר למחרת-היום, כאשר יצאו לאלג'יריה מחלקות רבות של המשמר הלאומי הצרפתי — יחידות מתנדבים, שהתמחו בשמירה על עורקי תחבורה ובניינים ציבוריים, אך היו חסרות כל נסיון דיכוי מלחמה זעירה. בעקבות אנשי המשמר הלאומי באו גודר-צנחנים, שני טורי-שריון גודוד של לגיון הזרים, אשר עמד להישלח להודו-סיני. בה בשעה קיבלו גודוד שני של לגיון-הזרים ושני גדודים של קלעים פקודו לעזוב את ויאטנאם, לצאת לאלג'יריה. **בקולות המרד, זקן.** בינתיים ננעץ לחוץ הקלחת התוססת של המהומות האלג'יריות גם זקנו המטופח של אדם שחום וגבה-קומה, שישב עד כה במעצר ליד פאריס, הקדיש את כל זמנו לעיון בקוראן הקדוש ובעיתונות היומית. האיש:

"כל הנוסעים, החוצה!" שאג מפקד התוקפים. באוטובוס נמצאו ארבע ששים ערביות, מכוסות בצעיפים, מישה ברברים וזוג מורים צרפתיים צעירים, אשר הגיעו רק לפני זמן קצר מאירופה. הנוסעים סירבו תחילה לרדת, אולם לא היתה להם כל אפשרות להתחמק עם רובים דרוכים. הם ירדו בשקט, ניצבו בשורה ליד מתרס-האבנים. זוג המורים, גאיי מונרו (23) ואשתו (21) הגיעו רק ביום הקודם לביסקרה, הביאו אהם את הנכס היקר ביותר בהרי אורס: את אמנות הקריאה והכתיבה. הם לא ידעו כי הם הגיעו לתחנה הסופית של מסעם, לא יראו לעולם את בית-הספר ואת התלמידים שחומי-העור. **עשן סמיך.** מפקד התוקפים לקח מן הצרפתים את כל כספם — 10 אלפים פראנקים — ציחה על הנוסעים לעלות לאוטובוס. אולם ברגע בו דרכו רגליהם על המדרגה הראשונה, שבו התת-מקלעים ופתחו בשירם הקטלני. גאיי מונרו פלט זעקה קצרה, רחיה כאב ותמהון, צנח ארצה. אשתו נפלה לצידו, נקובה ככברה. הנוסעים המפחדים נפוצו לכל עבר. רק הנהג, איברהים חלימי, נשאר על מקומו, כקברניט של ספינה טובעת. "האם עלי לקחת את שלוש הגופות אתי?" שאל. "לא!" השיב מפקד התוקפים ללא היסוס. קח אתך רק את גופת-המפקד." שבע שעות לאחר ההתקפה על האוטובוס בין הרי-אורס עויין לא ידעו יושבי אלג'יר הבירה על המתרחש. באחת בלילה עוד ישנה העיר בשלוה: אורות